

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej . . . K 50—	celo leto naprej K 55—
pol leta „ 25—	za Ameriko in vse druge dežele:
četrt leta „ 13—	celo leto naprej K 60—
na mesec „ 4 50	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.
Upravištvu (spodaj, dvorišče levo). Knaflcova ulica št. 5, telefon št. 83.

Izhaja vsak dan svečer izvenredne in praznične.

Inserati se računajo po porabljenem prostoru in sicer 1 mm visok, ter 54 mm širok prostor: enkrat po 12 vin., dvakrat po 11 vin., trikrat po 10 v. Poslano (enak prostor) 30 vin., parte in zahvale (enak prostor) 20 vin. Pri večjih insercijskih dogovorih.

Novi naročniki naj pošljejo naročilno vado po nakazilu.
Na samo pisemne naročbe brez poslatve denarja se ne moremo nikakor ozirati.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

dostavljen na dom ali če se hodi poštj

celo leto naprej K 48—	četrt leta „ 12—
pol leta „ 24—	na mesec „ 4—

Poznamazna številka velja 30 vinarjev

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5 (v l. nadstr. levo), telefon št. 84

Oež. posl. dr. Karl Triller:

Po slavnostnih dneh.

Izveneni so akordi naših večnolepih himen in urnebesni pozdravni kliči navdušenega naroda; poslovali smo se težkih src od svojih premilih gostov s severa in juga in Ljubljani si je na posebno veselje naše veljostovane policije nadela zopet svoje navadno, vsakdanje lice. In sedaj je čas, da sedemo za mizo ter sestavimo bilanco teh slavnostnih dni.

Nad vse veselo in sijajno bilanco! Med aktivna nam je postaviti predvsem ustanovitve Narodnega sveta, ki je ne moremo učeniti visoko dovoli. Danes je organizovan v boju za majniške deklaracije svet ideal, ves slovenski in istrsko-hrvatski narod od pogumnega ljubljanskega knezoškofa pa do zadnjega istrskega ribiča v eno samo močeno armado pod enotnim poveljstvom; le jugoslovanska socialna demokracija hoče za enkrat ostati še samostojna pomožna četa, ker se njeni vodilni mošje še niso mogli povzpeti na visoki nivo brezpogojne narodne solidarnosti svojih čeških sodrugov. Upajmo, da bo sila ideje premagala tudi še te pomisleke. Popolnoma vsrpani stoje končno le še maloštevilni maroderji in fronderji, ki raje zobjejo za varnim plotom vladni oves deželne glavarja, mesto da bi šli pogumno v boj za narodove svetinje. Brez takih žalostnih prikazni končno ni nobena armada, toda vpoštevane niso nikjer in od nikogar in za to jih tudi mi smemo danes z mirno dušo prezirati. Nepreradenjega pomena našega Narodnega sveta tudi nič ne zmanjšuje dejstvo, da je v okviru Jugoslavije še fragmentaren, ker se ima organizovati na isti podlagi še hrvatsko-srbski narod v Banovini, v Ercegovini in v Dalmaciji, ter bo stoprav potem imela Jugoslavija svoj definitivni vrhovni organ v skupnem narodnem odboru v Zagrebu. Ljubljanski Narodni svet je pač prvi temeljni kamen te koncentracije, ki zamore biti le še vprašanje najkrajšega časa in že v tem tiči velika zgodovinska važnost njegove ustanovitve. Poleg tega pa ima urediti, zediniti in spraviti v pravi tir toliko prenujnih specialnih slovenskih in istrsko-hrvatskih narodnih, kulturnih in gospodarskih zadev, da se mu prazne mize res ni bati. Zategadelj: blagoslov njegovi ustanovitvi, blagoslov njegovemu delu.

Kot drugo aktivno točko bilance slavnostnih dni smemo zabeležiti utrjenje in poglobljenje našega bojnega pobratimstva z junaki našim češkim narodom. Odlični predstavitelji vseh čeških strank, ki smo jih smeli pozdraviti med nami, so se prepričali, da je pobratimstvo Češkega Svaza in Jugoslovanskega kluba prešlo v meso in kri celemu našemu narodu in da je ta narod da zadnjega moža navdušen in pripravljen za skupni boj na življenje in smrt. To veselo sporočilo naj ponese bratski češki gostje v svojo ožjo domovino kot naš hvalečni dar za dosedaj krepko pomoč in za dragoceno objubo neomahljive zvestobe do končne zmage naše nerazdružljive zvezane svete češke in jugoslovanske stvari. Zvestobo za zvestobo jim prisegamo tudi mi!

Tretjo in najvažnejšo aktivno točko naše bilance pa tvori spoznavanje našega naroda s strani najodličnejših predstavitev poljskega naroda in kot posledica tega približanje našega naroda samemu sorodnemu viteškemu poljskemu narodu. Tudi to zblizanje je produkt svetovne vojne, ki vedno znova dokazuje, da je kri gostejša od vode. Isto razkosanje, isto trpljenje — usoda poznanskih Poljakov, je do obupa podobna oni naših korotanskih bratov — isto nedoljivo hrepenenje po svobodni združitvi vseh razkosanih in razmetanih delov naroda, vse to je moralo z logično silo dovesti do tega zblizanja, zakaj tudi neprijatelj nam je skupen! Tragična krivda preteklosti je bila, da tega zadnjega dejstva avstrijski Poljaki dolgo niso hoteli uvidevati. Avstrijski Nemec se jim je kazal prijatelja, toda vojna izkušnja jih je izučila, da je še večje zlo nego nemško sovraštvo, nemško — prijateljstvo. — Vse to se je ugotovilo te slavnostne dni v zlatih besedah, ki so prihajale od tako odličnih, resnih in modrih mož, da niso mogle biti spregovorjene v zrak in veter in le pod hipnim vtisom navdušenega sprejema. Zategadelj tudi od poseta premilih poljskih gostov pričakujemo po pravici najrealnej-

ših uspehov in upamo, da ne ostane gluha fraza in prazen sen objuba nove trojne zveze, češko - poljsko - jugoslovanske, v skupnem boju za svobodo in samostalnost vseh treh bratskih narodov. Če se ta nada obistini, potem smo nepremagljivi, potem bodo ljubljanski slavnostni dnevi postali mejnik v zgodovini avstrijskih slovenskih narodov. V tem zmislu dajemo poljskim gostom na pot najiskrenejše pozdrave junaškemu poljskemu narodu.

O bratih Hrvatih in Srbih ne govorimo, zakaj po besedah načelnika JDS. jih nismo smatrali za goste, ampak za domačine v rodni hiši in navada ni, da bi brat bratu v domači hiši stotokrat prisegal zvestobo.

Kot zadnjo aktivno točko beležimo s posebnim zadoščenjem tisto vzorno občudovanje vredno discipliniranih narodov, ki se je tudi to pot pokazala v Ljubljani in na triumfalni vožnji gostov po naši dolinski strani. Neštete tisoče je štela ta navdušena množica, toda niti najmanjšega izgreda ni mogla zabeležiti varnostna oblast, navzlic vsem prestrogim in razburljivim odredbam in navzlic izzivalnim gestam sovražnikov Jugoslavije obeh deželnih jezikov. To je sijajen dokaz izredne politične zrelosti najširših mas našega naroda brez razlike strank, na katero smemo biti po pravici ponosni.

To so torej bogate aktivne točke bilance zadnjih dni. Kot vestni gospodarji pa moramo vpoštevati tudi pasivne točke. In tu vidimo eno samo: nezadovoljnost naše visoke c. kr. vlade z nami in dejstvo, da je izgubila po besedah odličnega funkcionarja zadnje trohice zaupanja v nas. Zaradi reda in evidence moramo zabeležiti tudi to izgubo na debet strani svoje bilance, če tudi le z enim samim železnim vinarjem. Več res ni vredna, kajti kar smo imeli v tem pogledu izgubiti, izgubili smo že zdavna in končnega sijajnega efekta naše bilance tudi ta edina pasivna točka ne more niti najmanj alterirati. Tudi današnja avstrijska vlada kot vredna naslednica svojih prednic pač ni drugzga, nego predstavitelj onega anahronističnega birokratizma, kateremu je tudi v petem letu svetovne vojne še vedno veleizdajstvo vsaka negacija vsenemškega poklica Avstrije in krvava revolucija vsaka kritika tega ali onega zlatotkanega fraka. V tem zmislu smo v resnici veleizdajci in revolucionarji in tudi ostanemo. To bodi dunajski gospodi brez strahu in na ves glas povedano. — Ljubljanska deželna vlada pa tudi ni in ne more biti drugzga, nego zvest eksponent tistega slepega nemškega birokratizma, mimo katerega je na največjo nesrečo Avstrije šla burja svetovne vojske liki lahni ježir. Zato si o vsebini uradnih poročil, ki so te dni romala na Dunaj, ne delamo prav nobenih iluzij in tudi to dobro vemo, da bosta po glavni objekta vladnih pritožb zopet naša dva najodličnejša moža, to je knezoškof in načelnik JDS., ki je slučajno tudi ljubljanski župan. Prvi že zaradi lepega in pogumnega pozdrava našim zborovanjem, drugi pa, ker je imel zopet drznost, da se je postavil na čelo slavnostnim prireditvam. Na kraj pameti mi ne prihaja, da bi se drznil stoprav braniti ta odličnjaka. Naš dični vladika je le vnovič dokazal, da mu je soglasna volja naroda več, nego dopade vlade in ostal bo tudi spričo nove graje hladen tačas, ko mu je ista vlada plačala podpis majniške deklaracije s tem, da ga je ostentativno prezrla pri imenovanju tajnih svetnikov. Čast in slava mu!

Načelnik JDS. pa je visoki vladi že opetovano jasno povedal, da z izvolitvijo ljubljanskim županom še zdavna ni postal političen hermafrodit. Kot lojalen državljani je dal vsikdar cesarju kar je cesarjevega; polne predale prelaskavih zahvalnih in priznanih pisem najvišjih in najodličnejših vojaških funkcionarjev hrani in vzor občine se je opetovano imenovala Ljubljana pod njegovim neumornim in požrtvovalnim vodstvom. V tem vzornem delovanju tudi tedaj ni prav nič opešal, ko ga je vlada odlikovala prav tako, kakor prvega občinskega svetovaleca v Borovljah in višjega okrajnega živinozdravnika v Oberhollabrunnu. Naj bi ga bila pustila mari v miru, saj ni ničesar prosil! Ampak sedaj, ko zahteva tudi za narod, kar je narodovega, sedaj je postal tudi ta dinastiji vsikdar zvesto vdan mož — veleizdajalec; prav tako, kakor vzor pravega avstrijskega patrijota, ljubljanski knezoškof. Z absolutno zanesljivo

strani smo izvedeli, da je c. kr. deželna vlada predložila pred kratkimi tedni centralni vladi protest nemškega volksrata, — tega vzora posebejne donkišotske megalomanije — zoper ljubljanskega župana in da je ta smešen protest zelo blagohotno opremila. To je končno stvar njenega političnega takta in okusa. Nekaj pa je, kar se nam vidi absolutno neverjetno in kar nam daje pravo za pravo povod, da o tej stvari govorimo. Trdi se namreč kategorično, da je bilo priloženo ravno omenjenemu vladnemu protestu tudi poročilo vojaškega štacijskega poveljstva, ki se glasi, da je bil župan dr. Tavčar sicer spočetka vojske zelo korekten, da se je pa kasneje žal vdal »pogubni« jugoslovanski struji. Mi kakor rekoč, nikakor ne moremo verjeti, da bi si bila katera koli vojaška oblast usurpirala pravico, izdajati politično-nravstvena spravevala o ljubljanskem županu, ki je že zdavno odrasel vojaški disciplini in judikaturi. Te oblasti imajo pač tudi v Ljubljani drugih nujnejših in hvaležnejših poslov dovolj, to nas uči vsakdanja izkušnja. Če bi se pa bil proti vsemu pričakovanju vendarle kak posameznik v resnici spozabil tako daleč, potem bi bilo najžalostnejše to, da ni c. kr. deželna vlada varovala svoje avtoritete in deponirala tako nepokopano umešavanje tja, kamor spada. Grof Toggenburg je bil imel toliko poguma! Vsekakor je zadeva potrebna nujnega pojasnila, ki se bo sicer moralo zahtevati s parlamentarne tribune.

V ostalem pa naj vzame visoka vlada na znanje, da večina ljubljanskega občinskega sveta stoji in pade s svojim županom in da bela Ljubljana nikdar več ne bo videla župana, ki bi smel hoditi drugo pot, nego jo hodi dr. Ivan Tavčar. Nikdar več! Kvečjem morda, dokler bo sila zmagovala nad pravico, komisarija, ki pa tudi ne bo ustavljal kolesa časa in zgodovine; prav tako ne, kakor ga pri najboljši volji ne morejo veliko višji gospodje. Bilanca zadnjih slavnostnih dni nam je novtolažil en dokaz, da Jugoslavija maršira — Quand meme!

Pozdravne brzojavke Narodnemu svetu.

Celovec, 18. avgusta. Družba sv. Mohorja in Celovcu se v duhu udeležuje velepomembne slovesnosti v St. Janžu. Spomin na največjega rodoljuba dr. Kreka naj vnaša in vodi ves narod k odločnemu delovanju za boljšo prihodnost. — Jan Vidovič, predsednik.

Gorenja Radgona, 18. avgusta. V bratski vzajemnosti združene Čehe, Poljake in Jugoslovane iskreno pozdravljajo obmejni Slovenci. — Posojilnica Gorenja Radgona.

Gorenja Radgona, 18. avgusta. Z združenimi močmi za skupnim ciljem! — Bralno društvo Gorenja Radgona.

Luče, 18. avgusta. Občina Luče smatra Narodni svet kot predpogoj za čeho - slovaško - poljsko - jugoslovansko zvezo ter za jamstvo boljše bodočnosti. Občina izreka Jugoslovanskemu klubu in druju Korošču neomejeno zaupanje. V boju za našo staro pravdo stojimo ob strani svojih voditeljev neomahljivo in trdno, kakor skale Savinjskih Alp. Slava voditelju Kreku! — Župan Jezernik.

Bloke, 18. avgusta. Očetu združništva večna slava in neminljiv spomin! — Posojilnica Bloke.

Bloke, 18. avgusta. Ker ntega ni, naj duh njegov nas vodi! Nazaj ne pelli, ali zmago Bog prisodi. Živeli! — Društvo Bloke.

Zagreb, 18. avgusta. Duhom prisutne kliči: Slava apostolu narodnog jedinstva dr. Janezu Kreku! Živjela slavenska uzajemnost! — Zlata Kovčević, Lopasić, Joha, Baručić, Ožegović, Z. Frangeš.

Praga, 17. avgusta. Zaupni shod češke avtonomije na podlagi češke državnopravne demokracije je soglasno sklenil izreči delovanju jugoslovanskih, čeških in poljskih politikov v Vašem krasnem mestu, ki se je danes pričelo, svoje prisrčne želje po polnem uspehu zveze jugoslovansko - poljsko - čehoslovaške, kateri kliče moči češki »Na zdar!« Predsedništvo shoda: poslanec Kotland in dr. Antonin Hajn.

Brno, 18. avgusta. Nesmrten spomin Kreku. Vdanost izraža v vernem prijateljstvu z njegovim narodom krščansko socialna Morava, združena s Slesko. — Deželni odbornik Šramek.

Olomuc, 17. avgusta. Vašemu delu želi popolnega uspeha in prosi od Boga blagoslova — Dr. Hruban.

Olomuc, 17. avgusta. Ciril-Metod-ska Morava se hvaležno spominja z Vami gorečega bojevnika za ljudske pravice, gorečega zastopnika kristjanske kulture in smotrenega voditelja Jugoslovanev Janeza Kreka. Njegove-mu spominu nevenljiva slava, bratski pozdrav Vam. — Dr. Hruban.

Olomuc, 17. avgusta. Izdajateljstvo in redakcija časopisa »Našinec« so s srcem in duhom prisotni pri spominu slavnosti vernega bojevnika dr. Janeza Evangelista Kreka.

Luhacovice, 18. avgusta. Prosimo za oprostitev zaradi neprisotnosti, a v duhu bivamo v Luhacovicah med Vami ter prinašamo svoje želje delovanju slovenskih poslancev, se spominjamo velikega Jugoslovane in prvobojevnika za složnost in demokracijo slovanstva dr. Kreka. Prosimo Vas, da tolmačite te naše želje dragemu narodu jugoslovanskemu. Živeli Jugoslovani! — Dr. Zdravni poslanci: dr. Zahradnik, Konečný, Rudolf.

Třebíč, 18. avgusta. Spominjamo se neustrašenega bojevnika za pravice slovenskega naroda. Srčno želimo uspeha ciljem vsega Jugoslovanstva v duhu Krekovem. Na zdar! — Organizacija češke državnopravne demokracije v Třebíču.

Friedlant, 18. avgusta. Žal nisem mogel priti, prosim oprostite me, želim božjega blagoslova in najboljših uspehov Vam in Vašemu narodu. — Poslanec Kadelčák.

DR. SUNARIČ NA POTI DOMOV SLOVENSKEMU NARODU.

Podpredsednik bosanskega sabora je poslal ob vrnitvi iz slavnosti domov sledečo brzojavko:

Zagreb, 19. avgusta: Na povratku sa ljubljanske svečanosti sjećam se nepopisivog dočeka bjele Ljubljane i cjelog slovenskog naroda. Ta slava ostal će neizbrisljiva. Srdačno zahvaljujem na gostoljublju. Pozdrav cijelom slovenskom narodu, imenito vrlim patriotkinjama Slovenkinjama. — Dr. Sunarić.

POZDRAV POLJSKEGA PESNIKA LVOVSKEGA VSEUČILIŠNEGA PROFESORJA DR. JANA KASPROWICZA.

Poljski pesnik vseučilišni profesor dr. Jan Kasprowicz je poslal sledeče pozdravno pismo:

Spoštovani gospodje! Do zadnjega trenutka sem mislil, da se bom mogel udeležiti Vaših slavnosti, ki so tudi naše. Toda prišlo so razne ovire, ki so mi to onemogočile. Sem pa z Vami s celim srcem in želim vroče, da bi to bratsko zblizjenje Čehov, Jugoslovanev in Poljakov, kateremu so zarisali smer nepozabni dnevi v Pragi, sedaj se v Vaši Ljubljani še poglobilo in nam prineslo za nas vse največje sadove. Upam, da se bomo v kratkem videli v res svobodni Varšavi. Skupno se moramo bojevati in skupno zmagati. Vsem udeležencem zborovanja pošiljam jaz, kakor tudi moji prijatelji, ki niso mogli prispeti v Ljubljano, a so kakor jaz z duhom z Vami — najiskrenejše pozdrave. Sprejmite bratsko roko zvestega sobojevnika za skupno in veliko našo stvar. — Lvov, 16. avgusta 1918. — Jan Kasprowicz.

Konsolidacija čeških socialističnih strank.

Praga, 18. avgusta.

V nedeljo sta se obe češki socialistični železničarski zvezi avtonomistične socialno - demokratične stranke na zborovanju v Nimborku zedinili z narodno železničarsko zvezo narodnih socialcev v skupno socialistično zvezo.

S tem je storjen nadaljni sila važen korak za enotno socialistično stranko, ki naj se v najkrajšem času ustanovi. Kakor vse kaže, ne bo stala nova stranka na strogo Marxovem stališču, ker zastopajo češki narodni socialci tudi meščanske interese, zlasti interese male obrtniškega stanu. Avtonomistično stremljenje dr. Šmerala in tovarišev bo ostalo pač, kakor do sedaj, tudi v bodoče izločeno, ker se stremljenja te struje nikakor ne dajo združiti z idejo čehoslovaške države, ki bi obsegala tudi nemške dele Češke. Pričakovati je vsled tega, da bo prevzela vodstvo stranka poslanca Klofača.

Spominjajte se slovenske šole v Mariboru.

Nova francoska ofenziva.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 19. avgusta. (Kor. ur.) Zapadno bojišče. Skupina gm. Ruprecht. Jugozapadno od Bailloula so sledili kar najsilnejšemu ognju angleški napadi med Meterenom in Merisom. V naših prvih bojnih črtah smo jih zavrnili. Na obeh straneh Lyse živahno sovražno izvidno delovanje v krajevnih bojih. Severno od Ancre smo preložili svoje črte naprej ter vjeli nekaj sovražnikov. — Skupina generalobersta von Böhma. Med Ancro in Oiso rano jutraj silno streljanje. Sovražnik je izvršil večkrat močne delne napade. Južno od Somme se je ponestril napad avstralskih čet na Herleville. Severovzhodno od Royea je imel lasten sunek uspeh. Francoske napade na obeh straneh ceste Amiens - Roye smo povsod, deloma v protisunkovni zavrnili. Razbili smo več oklopnih vozov, nekatere je naša pehota z ročnimi granatami izločila iz boja. Ravnotako se je zlomil južno od Avre večkrat obnovljeni napad sovražnika. Sovražnik je vdrl v zapadni del Beuvraignes. Umaknili smo tam se bojujoči oddelek na vzhodni rob kraja. Severozapadno od Lassignya smo zavrnili sovražne delne napade in večkrat obnovljene sunke. Nadaljne poskušene napade je zadržal naš ogenj. Med Oiso in Aisno se je pričel zgodaj popoldne močan artiljerijski boj. Proti večeru je napadel sovražnik po kar najsilnejšem stopnjevanju ognja med Charlepointom in jugovzhodno od Nouvrona. Naši sprednje čete so po večurnem ljutem boju zadržale sovražni naval, ki se je povsod v naših bojnih pozicijah zlomil. — Skupina nemškega cesarjeviča. Ob Vesli na obeh straneh Braisna pri oživljajočem se streljanju manjši infanterijski boji. — v. Ludendorff.

NEMŠKO VEČERNO POROČILO.

Berlin, 19. avgusta. (Kor. ur.) Zapadno od Chaulnesa in severno od Royea so se ponestrili sovražni napadi. Med Avro in Oiso čez dan silni boji. Francoski napad na široki fronti so se s težkimi izgubami zlomili. Večših artiljerijsko delovanje v bojnem odseku med Oiso in Aisno.

London, 19. avgusta. Reuter izve, da je večer zvečer 10. francoska armada med Oiso in Aisno na fronti 16 km prešla v napad in da je prodrla 3 km daleč.

Berlin, 19. avgusta. (Koresp. urad.) Wolffov urad poroča: Jug - zapadno od Bailloula so sledili večerj opoldne po nenadnem sila močnem artiljerijskem ognju angleški napadi. Zavrnili smo jih. Na obeh straneh Avre so se pričeli počeni pri Goynecourt tja do Lassignya silni sovražni napadi, ki so jih tanki podpirali in ki so trajali do večera. Zavrnili smo jih s težkimi izgubami za sovražnika. Na več točkah je razbila naša artiljerija pripravljene sovražne infanterijske oddelke in oddelke tankov, predno so izvršili napad. Med Oiso in Aisno so napadli Francozi po peturnem bobnajočem ognju dne 18. avgusta ob 7. zvečer na široki fronti z močnimi četami. V ljutem boju se je zlomil sovražni naval pred našimi črtami.

Rotterdam, 19. avgusta. V London dospeli člani ameriškega kongresa določujejo te - le številke o ameriški vojski. Amerika razpolaga z 20 milijoni v vojaško - obvezni starosti, od katerih stoji poldrugi milijon na bojišču v Evropi.

Curih, 19. avgusta. Poroča se, da bo v kratkem dospel letalski oddelek iz Japonske na evropsko bojišče.

Rotterdam, 19. avgusta. »Daily Mail« poroča iz New Yorka: Lansing je v tork sporočil kongresu, da ima Amerika glede mirovnih pogojev popolnoma proste roke. Amerika ni sklenila z entento nobene pogodbe glede mirovnih pogojev, niti ne namerava skleniti take pogodbe.

Z italijanske fronte.

NAŠE URADNO POROČILO.

Dunaj, 19. avgusta. (Kor. urad.) Ob Pivji smo preprečili italijanske izvidne poskuse. — Šef generalnega štaba.

Italijanska meja zaprta. Iz Curiha poročajo, da je ves osebn in tovarni promet na italijanski meji ustavljen. Da je meja zaprta, pomeni velike vojaške dogodke.

Ameriška divizija v Italiji. Iz Milana je izvedel »Berliner Tagblatt«, da se nahajata v Italiji dva ameriška brigadna generala, iz česar sledi, da je v Italiji ena

ameriška divizija in da stoji pod italijanskim divizijskim poveljstvom.

Italijanski generalistimus Diaz se je mudil, kakor namizna Agenzia Stefani, nekaj dni v Rimu, kjer je imel daljše pogovore z ministrskim predsednikom Orlando in drugimi ministri. Nato je zopet odpotoval na fronto.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

18. avgusta. Od Suliškega prevala do Astica, v pokrajini Grappe in ob spodnji Pivji tultant malo intenzivno artiljerijsko delovanje. Na asijski visoki planoti so se uprle naše in zavezniške baterije hitro in učinkovito koncentrirali sovražnega ognja. Ob srednji Pivji je poskusil sovražnik večerj jutraj po močni artiljerijski pravi z obkrožujočim napadom vzeti nam mali otok jugo - zapadno brega pri Papadopoliu. Ali napadalec je zadržal naš zaporni ogenj in so se morali vsled naših hitrih protinapadov v neredu umakniti, ko so utrpeli težke izgube. Pustili so nekaj strojnih pušk, materiala in 29 vjetnikov v naših rokah. Delovanje naših in zavezniških letalcev je bilo znatno tekom dneva. En sovražni aparat je bil sestreljen.

Razmere na Ruskem.

Curih, 19. avgusta. »Corriere della sera« poroča, da je Masaryk v imenu Čeh - Slovakov nujno pozval entente vlade na pomoč ter jim sporočil, da je položaj Čeh - Slovakov zlasti v zapadni Sibiriji in ob Bajkalskem jezeru brezupen. Zmaga boljševikov ni več mogoče zadržati. Entente čete, ki so bile dosedaj izkrcane, ne zadostujejo.

Curih, 19. avgusta. Glasom poročil švicarskih listov iz Moskve, se je misel revolucije v Rusiji vsled vmešavanja entente ojačila ter se kaže to že v dopolnilnih volitvah za sovet v Vladivostoku, pri katerih so dobili boljševiki veliko večino. Večina izvoljenih boljševičev članov sojeta na je bila aretirana. Vsled tega je prebivalstvo zgrabilo za orožje ter se bojuje v četah proti japonskim oddelkom. Pretrganje brozajavnih prog posebno otežkoča delovanje zaveznikov.

Vladivostok, 18. avgusta. Ameriške čete so dospole v Vladivostok. Japonski kontingent je dospel do Nikolska ter prodira proti fronti ob Ussuriju.

Berlin, 19. avgusta. V Berlinu se mučeči ukrajinski ministrski predsednik je izjavil: Mogoče je, če se bo v Rusiji ustanovila trdna vlada, doseči zvezo med Ukraino in Rusijo na podlagi pogodbe iz leta 1654. Ta pogodba je zagotovila Ukrajini popolno samostojnost, torej zaokroženo državo. Glede želje je izjavil ministrski predsednik, da je računati, da bo mogoče to leto izvoziti nekako 100 milijonov pudov žita.

Stockholm, 19. avgusta. Iz Petrograda poročajo, da nameravajo Nemci zasesti iz Petrograda proti severu vodeče železnice, da jih porabi kot oporišče za prodiranje proti Angliem na mурmansk obali. Že v par dneh pričakujejo Nemce v Petrogradu.

Kijev, 18. avgusta. Iz Samare poročajo, da se je tam sestavil komite članov konstituant, ki se smatra za vsesrsko vlado. Večina je sestavljena iz socialnih revolucionarjev. Vojaška oblast je v rokah Čeh - Slovakov, katerim je v vojaškem oziru podrejen tudi komite. Čeh - Slovakom je dodeljen tudi zastopnik entente.

Vedno pripravljene za časten mir.

RAZGOVORI V NEMŠKEM GLAVNEM STANU.

Dunaj, 19. avgusta. (Koresp. urad.) »Fremdenblatt« prinaša ta - le poluradni komentar:

Razgovori dne 14. in 15. avgusta v nemškem glavnem stanu so bili določeni v to, pripraviti rešitev važnih vprašanj. Pri obliki gradiva, za katero je šlo in pri kompliciranosti naloge, je bilo nemogoče v razmeroma kratkem času baviti se s podrobnostmi in že izpocetka ni šlo za to, da bi prišli tako daleč. Mogoče pa je bilo izmenjati mnenje o vseh glavnih točkah in uspeh je bil, kakor smo že poročali, da je prišlo do popolnega soglasja o temeljnih črtah. Pri intimitnosti, ki vlada med obema zaveznikoma in ker izhajata oba vedno od prepričanja, da nudi trdno sodelovanje in sporazumno delovanje, kakor do sedaj, tako tudi v bodoče obema najboljšo varstvo, to tudi ni bilo drugače pričakovati.

Določili so se temelji in izdelanje ostane neposredno pridržano podrobnim razgovorom. To velja zlasti o poljskem vprašanju. V Avstro - Ogrski je bilo naziranje od nekdaj to, da se mora končna ureditev izvršiti v sporazumu z interesi centralnih držav, ki so izvajali s svojo krvjo osvoboditev Poljske, da pa se naj v kolikor je to v tem okviru mogoče izpolnilo želje poljskega naroda. Naše javno mnenje

se čuti edino s vladajočimi, da more biti tudi za bodoče razmerje med Avstro - Ogrsko, Nemčijo in Poljsko le koristno, če sme pri načrtih za ustanovitev nove države zgradbe in pri izvedbi tega načrta poljski narod sam sodelovati, ker gre za njegovo bodočnost. V tem smislu je prišlo tudi pri razgovorih v nemškem glavnem stanu do sporazuma. Zato se zdi samo ob sebi umevno, da morajo imeti pri volitvi svojega kralja Poljaki odločilno in določilno besedo. Ravnotako pa je samo ob sebi umevno pri ozihih medsebojnih odnosih, ki vladajo med centralnimi državami in Poljaki, da Poljska ne more vršiti pravice proste volitve kralja na ta način, da bi to bilo protivno življenjskim interesom naše monarhije in Nemčije. Pa tudi vsa druga vprašanja, ki zadevajo poljsko državo, se bodo sicer najprej razmatrala med Avstro - Ogrsko in Nemčijo, potem pa se bodo rešila v sporazumu s Poljaki. S tem, da se je sklenilo tako postopanje, se je storil v razvoju zgodovinskega važnega problema, ki se je uvedel z aktom z dne 5. novembra 1916, gotovo velik korak naprej.

Poleg poljskih vprašanj so se razmatrivala vsa vprašanja, ki jih je vojna sama spravila na dnevni red. Tudi v tem oziru je prišlo do popolnega sporazuma. Vojna se nadaljuje, ker hočejo tako naši sovražniki. Vojna se nadaljuje, ker slej kot prej streme za zavojevanji ter ogrožajo zlasti Avstro - Ogrsko z odtrganjem provinc, da celo z razkosanjem. Naš sedanji minister grof Burian je oni mož, ki je svoj čas meseca decembra 1916 dal povod za prvo mirovno ponudbo. Njega so mogli sovražniki najmanj sumničati, da ne bo hotel vsega, kar se da združiti s častjo in varnostjo naše monarhije, storiti, da olajša doseg miru. Znova je preciziral svoje stališče v programu z dne 16. julija 1918. Naštel je vojne cilje naših sovražnikov ter je naglašal pri tem, da ravno ententni cilji teritorialne narave najbolj varno in bistveno ločijo bojujoče se stranke. Izjavil je, da prav nič ne ugovarja štirim točkam Wilsona, opozoril je, da smo povabili svoje sovražnike na razgovor o mirovnih sklepih na vzhodu in da bi bili mogli sovražniki vplivati na te mirovne sklepe, če bi se bili udeležili mirovnih pogajanj. Izjavil je končno, da se more pri naši pripravljenosti za mir razgovarjati o vsem, samo ne o nedotakljivosti lastne posesti. Rabil je takrat besede, da služita v vojni vojno vodstvo in diplomacija istemu cilju in da ne moreta drug drugega izključevati.

To so še danes temelji, h katerim se priznava naš zunanji minister in te temelje priznava tudi vlada Nemčije; vedno pripravljene za sprejemljivi mir, sta oba zaveznika slej kot prej trdno odločena, braniti do skrajnosti, kar je njihovega. Obenem pa smatrat oba centralni državi za svojo najvišjo nalogo, doseči časten mir in nečeta zanemariti nobenega sredstva, da dosežeta ta cilj.

Politične vesti.

— Poslanec Stanek pozvan k ministrskemu predsedniku. Ob povratku gostov iz St. Janža je pričakoval načelnika Češkega svaza tudi deželni predsednik grof Attems, ki je poslanca Staneka povabil, da naj se zgleda čim prej na Dunaju pri ministrskem predsedniku Hussareku. Ministrski predsednik se želi z njim najbrže razgovoriti o svojem načrtu za ustavno reformo.

— Minister in znanstvena družba. Iz Prage poročajo: Kraljevsko češka družba znanosti, katere pravi član je bil minister dr. Horbaczewski, ga je bila pred kratkim pozvala, da naj odloži svoje članstvo, ker morejo biti člani samo Čehi ali pa možje, kateri ne nastopajo odklonilno napram češkim zahtevam. Do sedaj bivši minister Horbaczewski ni odgovoril.

— Eksistenčni minimum. V parlamentarnih krogov poročajo: V poslanski zbornici bo tekom debate o davčnih reformah vložen predlog za zvišanje davka prostih prejemkov in eksistenčnega minimuma od 1600 kron na 4000 K na leto.

— Proti političnim preganjancem. Češki deželni šolski svet je prepovedal nabiranje prispevkov za podporo političnim preganjancem, oziroma onim, ki so bili amnestirani na praških šolah, ker ima zadeva političen značaj.

— Poljske zahteve. V Varšavi, 19. avgusta. Listi poročajo, da sta stavila poljska odposlanca v nemškem glavnem stanu sledeče minimalne zahteve: Meja med Poljsko in Nemčijo ostane neizpremenjena; na vzhodu tvori mejo reka Bug, Spodnja Visla se nevtralizira, ravno tako železnica, ki vodi ob njej, da dobe Poljaki tako prost dohod do morja. Gdansk postane prosta luka. V finančnih zadevah je Poljska popolnoma neodvisna; poljska armada se zviša

na 20.000 mož. Centralne države so ba - je pristale na vse zahteve. Princ Radziwill se je vrnil danes v Varšavo in poročal na izredni seji poljskega ministrskega sveta o svojem potovanju v nemški glavni stan in uspehu svojih pogajanj z nemškimi in avstro - ogrskimi državniki.

— Protiboljševiško brošuro je izdala avstrijska vlada in jo razširja med avstrijskimi vojniki. V brošuri pravijo, da če podpirajo padec boljševikov, pomagajo s tem spoprijazniti (!) Avstrijo z Rusijo...

— Jugoslovani in ententa. »Neue Freie Presse« prinaša poročilo iz Lugana, da predlagajo angleški časopisi italijanski vladi, da naj na podoben način, kakor je to storila Anglija, iniciativno proglasi Jugoslovane za neodvisen narod.

— Nasvet za priznanje Jugoslovancev za neodvisen narod s strani Italije. Iz Lugana: Ententno časopisje se bavi nadalje z angleškim priznanjem Čeh - Slovakov za samostojni narod. »Daily Chronicle« piše: Korak Anglije pomeni važno njeno obveznost za razkosanje Avstro - Ogrske. Položaj zaveznikov in zlasti Italije bi se materialno in moralno zboljšal, ako bi se italijanska vlada odločila za iniciativno, da bi se Jugoslovane priznalo za neodvisen narod.

— Čeh - slovaški zlat denar. »Vossische Ztg.« poroča: Iz raznih krajev na Češkem poročajo, da kroži tam že zlat in srebrni kovan denar nove čeh - slovaške države. Zlati denar ima velikost francoskih louisdorov ter imajo zlatniki na eni strani sliko Hradčanov, na drugi pa dva sokola, ki si dajeta roko, nad njima ptič sokol. Označba je vkovana kot »20 sokolov«. Baje imajo na Češkem tudi že enosokolski in desetsokolski kovan denar. Vsi zlatniki imajo na eni strani češki napis o čeh - slovaški državi, na drugi strani pa francoski napis. Fantazija poročevalca »Vossische Ztg.« je prav bujna. Tak import zlata in srebra iz Francoske bi gotovo znatno škodoval ententi na njenem denarnem trgu. Prometne vrednosti bi v naši državi tak denar ne imel, ker bi se moral denar skrivati. Naraščanje zaloga zlata in srebra pa bi bilo v naši državi le v korist, česar pa Francozi gotovo ne nameravajo. Da se tiskajo za sovražne države bankovci, ni nič novega, da bi pa v sovražno državo pošiljali zlato in srebro, tega pač tudi »Vossische Ztg.« ne bo res verjela.

— Zaradi humanitarnosti - veleizdahniki. Iz Kološa poročajo, da je bilo obtoženih pred divizijskim sodiščem v Braševu 52 dam iz najbližjih krogov zaradi veleizdajstva, ker so bile po vpadu Rumunov ustanovile podružnico Rdečega križa, ki je stopila v zvezo z rumunskim Rdečim križem. Divizijsko sodišče je vse dame oprostil ter pravi v utemeljitvi svoje oprostitve sodbe, da omenjena obdolžitev ne more tvoriti podlage za obtožbo.

— Italijanski socialistični kongres v Rimu. Iz Lugana poročajo, da je socialistično strankino vodstvo sklenilo sklicati strankin kongres v Rim začetkom septembra. Vlada pa je dovolila kongres samo v obliki privatne zaključne prireditve.

— Konflikt med Španijo in Nemčijo. Reuterjev urad poroča, da je sporočila španska vlada v posebni noti nemški vladi, da se bo odslej za vsako kršenje nevtralnosti s potopitvijo španskih ladij po nemških podmorskih čolnih odškodovala s tem, da bo zaplenila enakovredno nemško ladjo izmed nemške trgovske mornarice v španskih lukah.

— Nemiri na Japonskem. Vsled visokih cen riža je prišlo baje v raznih krajih na Japonskem, med njimi tudi v glavnem mestu, do resnih nemirov. Ljudstvo je navadilo na razna skladišča in jih oropalo. Mnogo ljudi je bilo pri teh nemirih ranjenih in ubitih. Vlada je sklenila izdati podporo za najhujše prizadeto prebivalstvo. Nemiri se vedno bolj širijo.

LISTEK.

Slovenci in slovanski kongres v Pragi l. 1848.

IV.

Vsa Praga je bila v slavnostnem razpoloženju. Pred muzejskimi prostori, kjer so se shajali predsedniki in člani, je bilo ves dan živo. Meščani so pozdravljali slovanske brate s severa in juga, ki so prišli po večini v svojih pestrih zgodovinskih krojih. Jugoslovani so imeli vsi sablje in samokrese za pasom. Tudi Stanko Vraz je imel sabljo in čepico, ki mu jo je podaril Maribor kot svojemu zastopniku. Dne 1. junija se je peljala posebna deputacija v kočijah na praški grad, kjer jo je sprejel prezident gubernije grof Thun. Popoldne so došli novi gostje. Zvečer je bila slavnostna razsvetljava na Vitavi pod naslovom »Poklon Slovanstvu in Slogi«. Študentske kohorte društva »Slavija« in »Svornost« (sloga) so spremljale goste. Na Strel-

skem otoku je govoril Slovak Štur ogneviti govor, ki je odmeval po vseh bregovih, vse je dvignilo svoje sablje v znak pritrjevanja.

Otvoritev shoda je bila drugi dan na Žofinu. Ob osmih jutraj je bilo tam nabito polno ljudstva. Študenti so delali red, pevka društva so pela češke, hrvatske, poljske, srbske in dr. pesmi. Dva praporčaka sta nesla zastave: eden v poljskem, drugi v jugoslovanskem kroju, ena zastava je bila češka rdeča - bela, druga slovanska trobojnica. Na čelu sprejeda je šel pripravljajni odbor z vit. Neuberkom na čelu, za njim star. shoda Fr. Palacky s predsednik. in zapisnikarji (Stanko Vraz, Juri Lubomirski, Prica, Kušljan, Zaleski, Borysikiewicz, Havliček, Seidl) in za temi so šli zbori: najprej jugoslovanski pod vodstvom Stomatoviča, poljski pod knezom Lubomirskim in češkoslovanski pod Šafarikom. Sprejeda je šel najprej po Pragi v Tynsko cerkev, kjer je člen priprav. odbora prošt Štulec opravil božjo službo za slogo in ljubezen med Slovani in za uspeh shoda v prid vsega naroda in domovine. Vse občinstvo je bilo ganjeno do solz. »Ta velepomembni dan v zgodovini vse-

ga človeštva, koje bil storjen prvi začetek resničnega združenja razkropljen. slov. narodov, bo ostal brez dvoma tudi jasna zvezda danica v zgodovini našega naroda«. Tako je pisal o tem v svojih »Nar. Novinah« K. Havliček, ki ni bil moč praznih besedi. Iz cerkve so odšli udeleženci shoda zopet na Žofin, kjer je bila dvorana vsa polna ljudi, tako da so študentje morali delati prostor. Galerije so bile polne dam in gospodičen (v teh časih je izšlo več pozivov »k hčeram Slovanskim« - »ženam Slovanskim itd.«). Shod je pozdravil najprej vit. Neuberk v imenu pripravljajnega odbora, na to je prevzel predsedstvo starosta Fr. Palacky, ki je pozdravil shod s pomembnimi besedami: »Česar se naši občestni nismo nadejali - kar je v naši mladosti komaj kot sen ležalo nam na srcu, kar nismo mogli pred nedavnim časom izraziti niti kot vročo svojo željo - to stoji današnji dan v vsej resnici pred našimi srečnimi očmi. Slovani - bratje so se sešli iz vseh širokih dalekov razprostranih svojih domovin v obilnem številu k nam v staroslavni Pragi, da se tu priglasi k svoji veliki družini in si podali roke k večni zvezi

bratstva in ljubezni. Izvoljen od vas za starosta tega velevažnega zborovanja pozdravljam prav tako iz globine svojega srca kakor iz dolžnosti vas vse, ki ste od blizu in daleč prišli v ta prijateljski zbor: Vas bratje jugoslovanski, hrabri Ilirci, Hrvati in Slavonci, vas zastopnike junaškega in pobožnega srbskega naroda. Vas, ki ste prišli z obeh strani nebotične Tatere, te skupne zibelke našega naroda, Slovaki, Rusini in Poljaki, znani po pogumu in nezdodah, in Vas bratje Moravani in Vas, ki ste iz vseh krajev naše lepše češke domovine sem prišli. Čut svobode in čut bratske ljubezni in sloge nas je združil v tem mestu. Svoboda, ki se z njo sedaj ponasamo ni med nami nov in nepoznan gost, ni cepič prinešen k nam iz tujine, to je drevo samorastlo na naših domačih tleh, to je izvirna in prvenska dedščina naših davnih dedov.

Pradavni Slovani, ki so bili pred zakonom vsi enaki in niso nikoli iskali gospodstva nad drugimi narodi, so razumeli to dedščino mnogo bolje, nego mnogi v našem času tako hvalisani rodovi naših sosedov, ki se mi zdi, da še danes ne morejo razumeti in zapopasti svobode brez gospostva. Uče naj se torej ti ljudje od nas, kako je treba raz-

umeti in ohraniti enakopravnost narodov.

To je glavna naloga našega shoda, da opozorimo svet v teh razburjenih dneh na priprosto in vakovčno resnico: »Česar sam sebi ne želiš - ne delaj drugim!« - to je božji vir vse pravice in pravičnosti. Veliki narod, kakor je naš, bi ne bil nikoli izgubil svoje prvotne svobode, ko bi se ne bil sam razšel in razgubil, ko bi se ne bil odtujil drug drugemu in ko ne bi bil hodil vsak po poti svoje posebne in različne politike. Toda zdj se mi, da je bilo vsega tega treba, da bomo poučeni po dolgolet. in trpi skušnji konečno temeljito razumeli, kaj je nam edino potrebno.

Da smo zdaj zopet dosegli staro svojo dedščino, da smo zopet in da ostanemo za vselej svobodni, to imamo zahvaliti svojemu prebujenju in si moramo zapomniti, kaj nam edino more prinesiti rešitev: za to se imamo zahvaliti dobrotljivemu vladarju cesarju in kralju Ferdinandu, ki je priznal in si k srcu vzel naše pravice in zahteve; za to se imamo zahvaliti našemu vročemu čustvu, ki polni vse žile našega zbora: čustvo bratske ljubezni in sloge!

(Dolje pridobija.)

Dnevne vesti.

— **Vojsko odlikovanje.** Generalmajor Rudolf pl. Uheršek, študijski polkovnik v Ljubljani, je odlikovan z redom železne krope drugega razreda s vono dekoracijo in meči.

— **Vojsko odlikovanje.** Erna Cantoni v Ljubljani je odlikovana s slavnim zaslužnim križem in traku hrabrostne svetinje v priznanje izbornega požrtovalnega prostovoljnega delovanja v sanitetni pomožni službi.

— **Prestop v orožniško službo.** Vojno ministrstvo je izdalo odlok, po katerem se ima pozvati moštvo nabornih letnikov 1911. do 1914. tudi iz rezerve, potem moštvo črne vojske, ki je zadostilo svoji naborni dolžnosti, za prestop v orožniško službo. Poveljniki imajo nalogo, da omogočijo prestop k orožnikom vsakemu, ki se oglaš, izvzemši starejša podčastnike, katerim oni sami dovolijo ali odredijo prestop.

— **Včerajšnji večernik »Arbeiterzeitung«** poroča, da dobe častniki v zaledju zaradi »nezaupljivih (unsicher) razmer« tudi strelsko orožje. Vojno ministrstvo bo dalo v to svrhu na razpolago veliko število belgijskih repetirnih pištol kalibra 765 mm, ki jih dobe častniki proti mesečnemu odplačevanju.

— **Manj oficirskih slug.** Število oficirskih slug se zniža. Pregledajo se nemudoma oficirski slugi, ali so še opravičeno na svojih mestih ali bi se bili morali že zamenjati.

— **Ljudskošolska vest.** Za suplenta v Radovici je nameščen bivši suplent v Metliki Viktor Kregar.

— **Zveza Jugoslov. železničarjev.** Podružnica Divača nazpisuje 10 nagrad po 50 K, iz čistega dobička, z dne 14. julija t. l. prirejene veselice v Divači. Pravico do teh nagrad imajo jugoslov. železničarji invalidi, kateri so bili neposredno na fronti ali zaledju po sovravniku ranjeni in za delo nezmogni postali. Prošnje opremljene z vojaško izkaznico je vlagati najkasneje do 1. vinotoka 1918 na »Zvezo jugoslov. železničarjev v Ljubljani«, Dunajska cesta št. 33.

— **Podelitev Metelkove ustanove.** Deželni šolski svet je v svoji seji z dne 24. julija podelil denarne premije iz prof. Metelkove ustanove za ljudsko šolske učitelje letnih 80 K 41 v nadučiteljem Alojziju Peterlinu, Ivanu Golobu, Ivanu Troštu, Valentinu Mikžu, Matiji Jenkoti in ravnatelju Josipu Turku.

— **Ljubezno do svojega bližnjega.** V soboto je na Starem trgu neka ženska prodajala belo moko kilogram po 30 kron. Ko je stražnik to zaznal, je takoj storil svojo dolžnost. To je res brezsrčnost brez primere. Za take ljudi bi bilo res najboljšo zdravilo, ko bi se jim tudi doma vse pobralo, da bi potem tudi sami poskusili, kako se živi po teh cenah.

— **Umrl je v nekem sanatoriju** v Gradcu Henrik Kenda, trgovec v Ljubljani. Rojen l. 1857. v Čezsovi v tolmenskem okraju kot sin slovenskih staršev. Kenda je bil zadnja leta velik podpornik »Südmark« in drugih nam sovražnih društev.

— **Kaljenje nočnega miru v Križevniški ulici.** Pišejo nam: V neki hiši, sredi Križevniške ulice, se že celo zimo, pomlad in poletje, vsaki večer do 1. ali 2. v jutro razbija na klavir in kruli, da je grozno! Ubogo ljudstvo v bližini, ki si mora po dnevu kruh služiti, pa nima po noči par mirnih ur. Kje je c. kr. policija, da temu napravi konec? Te dni je prišel neki častnik, utrujen od prenaporne službe z bojišča, da si malo odpočije. 18. t. m. proti jutru je prošil skozi okno za nočni mir, toda dobil je slab odgovor. Cela ulica in ves Graben je vznemirjen, kjer pri najboljši volji ne morejo počitka potrebni ljudje spati po noči. Zahtevamo prav odločno ponočni mir. — Več prizadetih.

— **Vlom v Bambergovo tiskarno.** Ponoči od sobote na nedeljo se je izvršil v tukajšnji Bambergovi tiskarni vlom v strojne prostore in je tat odnesel jeden jermen. Nastopno noč se je vlom ponovil in je zopet izginil jeden jermen. Škoda je 10.000 K.

— **Nevhita.** Včeraj proti večeru se je naglasno zatemnilo nebo in je nastal hud vihar, ki je ponekod podiral šupe in kozolce, lomil po drejvih vej, tresel sadije in tudi pri strehah napravil nekaj škoda. Med viharjem se je vili dež, kakor iz škafa in bati se je bilo tudi toče, katere pa k sreči tu ni bilo. Najnevarnejši oblaki so bili videli proti gorenski strani in če je bilo tam kaj hujšega, nam točasno še ni znano.

— **Umrl je v Zalogu pri Ljubljani** rodbini g. nadučitelja Antona Draščeka, sedaj c. kr. nadporočnika, sinček Tonček, star poldrugo leto. Naše sozljaje!

— **Požar.** Neži Blatnikovi v Laščah, občina Dvor, je zgorel kozolec z lesom in jednim vozom vred. Škoda je 10.000 kron.

— **Dinamita patrona v otroških rokah.** 12letni Ivan Slivnik v Gorjah je našel dinamito patrono, v katero je vrtal z žebeljem toliko časa, da je eksplodiral. Deček je težko poškodovan na glavi in obeh rokah.

— **Tatvine.** Mariji Oblakovi na Bukovem Vrhu je odnesel neznan tat raznega suknenege blaga za 1700 K. Barbari Pogačnikovi v Zabrzeznici je izginilo iz hiše, ko je delala na nrti, 2 para čevljev, 1 žepna ura in še nekaj drugih reči. — Ivani Metelkovi v Tacnu je bilo ukradenega raznega perila za 2000 K. — V Sv. Križu je izginilo posestnikov hčeri Mariji Dolnarjevi iz sobe 1800 K. — 13 kg prekajenega mesa, več kilogramov salamov in 200 K denarja je odnesel neznan tat tovarniški delavci Franciški Pezdur na Viču. — Na tukajšnjem glavnem kolodvoru je bil ukraden neki služkinji zavoj s obleko in perilom v vrednosti 1000 K.

— **Železničarju Antonu Goršku v Toplicah pri Zagorju so odneli tatovi eno kozo.** — V Dobrunjah je bilo ukradenih Franu Kosiču 400 K denarja in nekaj obleke, posestniku Franu Jagru pa je tat odnel mladega prašička. — Iz dvorne šreberne na Prestranku je izginila plahta vredna 2500 K. — Ovcu, vredno 250 K, je odnel tat posestnika Jakoba Bilenca v Dobrunjah.

— **Prireditve Ciril - Metodove podružnice na Vranskem.** V soboto, 24. t. m. svečer ob 1/9 uri vprizori C. M. podružnica igr »Volkašin« in jo ponovi drugi dan, v nedeljo 25. t. m. ob 3. uri popoldne. Čisti dobiček prve predstave je namenjen gladni jugoslovanski deč, čisti dobiček druge pa vdovam in sirotam iz vranske fare po padlih vojakih. Milčinskega »Volkašin« je krasna narodna igra z Adamčevim glasbo. Igra je polna lepih dovtipnih, pa tudi grozo vznemirjajočih prizorov. Po drugi predstavi, v nedeljo, 25. t. m. je vrtna veselica pri »Slovanu« v prid C. M. D. z godbo, petjem itd. Za jed in pijačo bo skrbnjeno. V slučaju neugodnega vremena se vrši veselica v notranjih prostorih. Kdor se hoče v nedeljo lepo in pošteno zabavati, naj pohiti na Vransko!

— **Ciril - Metodova podružnica na Ponikvi** ob južni železnici opozarja še enkrat na svojo prireditve, dne 25. avgusta 1918. Posebna vabila se ne razpošiljajo. Prav posebno pa so vabljivi vsi oni, ki so študirali in jim je tekla slov. zibeljka po Ponkovskih planinah in dolinah. Kakor se čuje, se bode namreč ob tej priliki razpravljalo tudi o nadaljnjem delovanju za Slomskovo ustanovo. Na gotovo svidenje torej na domači Ponkovski grudi! — Odbor.

— **Cesarska slavnost v Mariboru.** Iz Maribora nam poročajo dne 19. t. m.: Cesarska slavnost, ki jo je v nedeljo priredilo »Dramatično društvo«, se je nad vse dobro obnesla. Ljudstva je bilo na stotine in stotine, da je bil srečen tisti, ki je našel na sedež. V jedernatem slavnostnem govoru je g. prof. Voglar dal slavnosti svečan značaj. Pevski zbor je pod vodstvom pevovodje g. Trafenika nastopil z novimi lepiimi točkami, ki so žele obilo priznanja. Živahno aklamirani sta bili tudi obe solistki ga. Stular in gđ. Stupica, ki ste stebra našega pevskega zbora. Po sporedu se je razvila prosta zabava, ki je trajala do jutra. Škoda samo, da je bila hrana tako pišla in — tako draga. Tudi vinske cene so kazale prej na kak Grand - hotel, kakor na demokratični Narodni dom.

— **Stajski nemški otroci v Bosni.** Zveza nemških društev v Banjaluki je sklenila, da sprejme 200 otrok iz Stajerske na prehrano. Treba še oblastvenega dovoljenja.

— **Z voza je padla 13letna hči** Ivane Golobove iz St. Jurja in se tako nevarno poškodovala, da je nastopno noč umrla.

— **Sv. Jurij ob Ščavnici.** Ciril - Metodova podružnica pri Sv. Jurju ob Ščavnici je nabrala povodno godovanje sv. Cirila in Metoda 1790 K 80 v in sicer: Občina Sv. Jurij ob Ščavnici (nabiralna Budja Urša) 250 K 60 v, Okoslavci (Hole Marija) 91 K 90 v, Dragotinci (Pelc Alojzija) 84 K 90 v, Kraljevci (Janžek Marija) 59 K 60 v, Grabonjš (Hrašavec Franciška) 63 K 80 v, občina Stanetinci (Mir Cecilija) 61 K, Slapinci, Selščiči, Kupetinci (Topolnik Alojzija) 72 K 60 v, Bohinec (Plavec Marija) 143 K, Berkovci (Tišler Marija) 131 K, Zihlava Lancič Franciška) 48 K, občina Terbergovec (Lasbahe Rozalija, Klobasa Karolina, Janšovec Zefika) 205 K 40 v, občina Galošak (Sek Marija, Renič Marija) 123 K, Kapela (Knez Antonija, Šafarič Jozefa) 117 K 60 v, Radenci (Puhar Marija, Riharič Alojzija) 80 K 90 v, Hrastje Mota (Žitke Terezija, Nemec Marija) 91 K, Rihtarovi (Rautar Marija) 32 K 20 v, Boravčana (Minarič Terezija, Rožman Ana) 99 K, Murščak (Ketis Marija) 35 K 30 v. Od nabrane osote se je poslalo za slovensko šolo v Mariboru 1000 K in za našo gladno dečo 790 kron 80 vin. Tem potom izreka odbor najpristrčneje zahvalo vsem rodoljubnim darovalcem za prelep narodni dar, kakor tudi vili nabiralcem za njih požrtovalnost v korist naše mladine.

— **Križevniški nesreči v Ukvah** na Koroskem se poroča še, da je bilo 10 oseb (nekaj oficirjev, drugo moštvo) takoj mrtvih. Od težko ranjenih je umrlo drugi dan pet. Natančno število ranjenih še ni znano. Zopet velika nesreča, ki je zadela vojske - dopustnika.

— **Kino Ideal.** Spored za danes, torek, 20. avgusta. Predvaja se Hervéjeva svetovno znana opereta »Lilic«, vfilmična v 4 dejanjih. V glavnih vlogah Ida Andorfy, Gustav Vandory in Richard Kornay. Poleg tega še: »Presneti slučaj« burka v 2 dejanjih s Kamilo Hollay in najnovejša vojna poročila. P. t. občinstvo opozarjamo zlasti na film »Lilic«, ki je samo dva dneva na sporedu. Mladini neprimerno. Kino Ideal.

— **V soboto se je izgubil bel rožni venec** v stolni cerkvi ali pa od stolne cerkve po Mestnem in Starem trgu do Sv. Florijana ulice. Naidite! je naprosil, naj ga odda proti nagradi v Sv. Florijana ulici št. 21/L. levo.

— **Medaljon s sliko staršev** se je izgubil v soboto zvečer od glavne pošte do Radekege ceste št. 1. nasproti kavarni »Avstrila«. Naidite! naj odda medaljon v restavraciji pri »Perlesu«. Dobi dobro nagrado.

— **Citre«** pozabil je v brzavolku dne 7. t. m. na progi Celje - Trst ubogi invalid, kateri prosi dotičnika, ki jih je našel, da jih vpošlje na naše uredništvo.

Aprovizacija.

— **Oddaja mesa na zelene izkaznice B. Stranke** z zelenimi izkaznicami B prejmejo goveje meso po znižani ceni v sredo, dne 21. avgusta v cerkvi Sv. Jožefa. Določeni je ta - le red: Dopoldne od 9. do 1/10, št. 1—200, od 1/10, do 10. št. 201—400, od 10. do 1/11, št. 401—600, od 1/11, do 11. št. 601—800; popoldne od 2. do 1/3, št. 801—1000, od 1/3, do 3. št. 1001—1200, od 3. do 1/4, št. 1201—1400, od 1/4, do 4. št. 1401 do 1600, od 4. do 1/5, št. 1601—1800, od 1/5, do 5. št. 1801—2000, od 5. do 1/6, št. 2001—2200, od 1/6, do 6. št. 2201 do konca.

— **Oddaja mesa.** Jutri, v sredo, dne 21. avgusta bodo oddajali mesarji za vso Ljubljano po 10 dkg govejega mesa na osebo.

— **Inozemsko meso.** Mestna aprovizacija bo oddajala inozemsko meso v četrtak, dne 22. avgusta od 1. do 9.

zjutraj v cerkvi Sv. Jožefa. Kilogram prvovrstnega mesa stane 20 K, drugovrstnega 14 K.

— **Sladkor in kavina primes na rumene izkaznice C. Stranke** z rumenimi izkaznicami C prejmejo sladkor in kavino primes v sredo dne 21. t. m. in v četrtak dne 22. t. m. pri Mühleisu na Dunajski cesti. Določeni je tale red: v sredo dne 21. t. m. popoldne od 8. do 9. št. 1 do 200, od 9. do 10. št. 201 do 400, od 10. do 11. št. 401 do 600, popoldne od pol 2. do pol 3. št. 601 do 800, od pol 3. do pol 4. št. 801 do 1000, od pol 4. do pol 5. št. 1001 do 1200, od pol 5. do pol 6. št. 1201 do 1400, v četrtak dne 22. t. m. popoldne od 8. do 9. št. 1401 do 1600, od 9. do 10. št. 1601 do 1800, od 10. do 11. št. 1801 do 2000, popoldne od pol 2. do pol 3. št. 2001 do 2200, od pol 3. do pol 4. št. 2201 do 2400, od pol 4. do pol 5. št. 2401 do 2600, od pol 5. do pol 6. št. 2601 do konca. Stranka dobi za vsako osebo pol litra kristalnega sladkorja in 1/2 kg kavine primesi, kar stane skupaj 1 K 50 v. Prinesite s seboj dovolj velike lonce za sladkor in pripravite drobiž.

Razne stvari.

— **Prva kitajska jeklena ladja.** »Temps« poroča iz Sanghaja: Prva na Kitajskem zgrajena jeklena ladja je bila te dni v Hongkongu spuščena v morje.

— **Mast iz Hrvaške za Nemčijo.** V Vukovaru so zaplenili dva vagona, v katerih bi bili prazni zaboji za kavo, kakor se je pošiljatelj označilo, ali v vagonih je bila mast, namenjena v Belgrad, odkoder bi bila šla kot nemško vojaško blago v Nemčijo.

— **Češki denar na Ruskem?** »Vossische Zeitung« prinasa nastopno notico: Češka je preplavalja raznovrstnega denarja ruskih češko - slovaških čet. Trdi denar ima na eni strani reliefno sliko praškega Hradčina s češkim napisom okoli, na drugi strani pa francoski napis.

— **Ogrska mast.** Policija v Velikem Bečkerek na Ogrskem je prišla agenta Josipa Bakača, ki se je izdal za ravnatelja centralne in izvozne akcijske družbe, kakor tudi njegovega pomočnika, ker sta bila sprejeta iz Avstrije naročilo na svinsko mast za več nego dva in pol milijona kron. Pri Bakaču so našli tudi številne transportne certifikate in okoli 430.000 K v gotovini, kar so zaplenili.

— **Zalostna železničarska statistika.** Po izkazu zavarovalnice proti neugodam avstrijskih železnic je bilo v letih 1914 do 1917 poprečno 328.524 zavarovanih podvrženih oseb zaposlenih pri železnicah, 22.544 jih je vsako leto doletela kakšna neugoda; od teh je bilo 4964 bolnih dalje nego štiri tedne, 4602 slučajev je sklenilo s popolno delovno nezmoglostjo. Poprečno na leto je bilo 293 oseb v izvrševanju svoje službe ubitih. Poprečno je bilo vsak dan 62 ranjenih, dnevno 12 stalno za delo ne sposobnih pohablencev, vsak teden 5 mrtvih.

— **Kako delajo Italijani veleizdajalce.** Iz vojnoporočevalskega stana se poroča, da se trudijo Italijani brezobzirno, pregovoriti avstro - ogrske vojne vjetnike slovenske narodnosti, da bi vstopili v italijansko armado, i. s. v posebne legije. Dosegli so nekaj uspeha samo z ustan. češke legije, pri Jugoslov. so imeli mnogo manj sreče. Pred vsem prelomilo zvestobo inteligentje, vojakov kmečkoga stanu pregovore le malo. Ukrajinci se drže tako, da jih Italijani niso uvrstili v slovensko legijo, v poljsko legijo je vstopilo le nekaj nekdanjih poljskih legionarjev. Poljski oficirji so skoro brez izjeme zvesti svoji prisegi. Od 1300 poljskih vjetnikov v nekem taborišču jih je pristopilo k legiji samo 17. Dostavljajo se, da ako Italijani v kratkem ne opuste tega početja, bo Avstro - Ogrska prisiljena k represalijam.

— **Zanimiva razprava pred domobransko divizijsko sodnijo** v Zagrebu. Neki Karl Granžen iz Zemuna je bil obtožen, da je stopil, čeprav je ogrski državljan, tekem vojne s Srbijo v srbsko vojaško službo kot strojevodja in vojak železniške divizije. Obtoženec se je branil s tem, da je vedno mislil, da je srbski državljan. Že kot 4letno dete je prišel s svojim očetom v Belgrad, kjer je obiskoval ljudsko šolo, prestopil v pravoslavje in se poročil. Bil je tega mnenja, da je zlasti s poroko dosegel srbsko državljanstvo in to še toliko bolj, ker je bil podvržen tudi vojaškim naborom in je bil v balkanski vojni služil v železniški diviziji, v katero je bil zopet uvrščen ob izbruhu svetovne vojne. Služil je v srbski armadi tveganje se je smatral za srbskega državljana pa je tudi moral služiti, ker so ga srbske oblasti dejansko smatrale za srbskega podanika. Njegov branitelj dr. Radigoy Walter je povdarjal v svojem plaidoju, da v smislu sklepa skupnega državnega zbora iz leta 1879, izgubi ogrsko državljanstvo vsakdo, čegar oče se je mudil več nego 10 let nepretrpoma izven dežele in velja isto za mladoletne osebe v zmislu hrvatskega obč. zakona § 16, z dne 30. aprila 1880. Sicer pa gre tu v zmislu mednarodnega prava za delikt srbske države in ne za pregrešek obtoženca, ker je bil brez varstva katerega mednarodnega foruma oz. zastopa avstro - ogrske monarhije in se naslilju srbske države ni mogel upreti. Sodnija ga je oprostila obtožbe in tako je šel Granžen iz zapore po 21 mesecih.

Gospodarstvo.

— **Dunajska borza.** V včerajšnji številki našega lista smo izrekli mnenje, da bodo šli kurzi na dunajski borzi navzgor. Kakor se poroča z Dunaja, je faktično zavadala na celi črti »hausse«. Kurzi so poskočili za 10 do 20, nekateri do 40 K. Profitirale so posebno delnice bank, železnar, topovskih podjetij ter ogrski in turški papirji. Gospodarskih motivov za to živahno razpoloženje ni, kvečjemu obilica denarja. Ljudstvo hoče založiti svoj denar v vrednote, ki bodo tudi po vojni kaj veljale.

— **Vrednost avstrijske krome** je začela zopet padati napram tujemu denarju. Na devizni centrali na Dunaju se je notiralo: nizozemski golderin 517/50, berlinska marka 167/20, švicarski frank 251/50, švedska krona 355/50, bukaški lev 110/50 in bolgarski lev 127/50 K. — Dne 12. avgusta in na dunajskem trgu poskočila cena nemške marke, za katero smo plačali pred vojno 1 K 17 vin. do 1 K 19 vin. na 1 K 65 v.

Švicarski frank je stal 2 K 50 vin., to je frank, za katerega smo plačali pred štirimi leti 95 vinarjev. V Berlinu dobimo sedaj za krono 60 pšenigov, v mirnem času 85 v. Curihu nam dajo za avstrijsko krono 38 centimov, pred vojno 1 K 05 vin. Vzrok take vrednostne izgube stoji v preveliki množini papirnatega denarja, katerega posledica je tudi nezmožna draginja.

— **Zvišanje obresti** za posojila proti zastavi državnih posojil so sklenile dunajske banke za 1/4 odstotka, in sicer od 4% na 4% odstotkov.

— **V solnograških pogajanjih** med Avstro - Ogrsko in Nemčijo je nastopila, kakor poročajo z Dunaja, mala pavza. Do sedaj se je izdelal program, ki vsebuje splošne smerti za nadaljna carinska pogajanja. Ta program se predloži obema, oziroma vsem trem vladam v odobrenje in potem se bodo pogajanja nadaljevala, ako se program odobri. Medtem pa se hočejo referenti pomenkovati o državno - finančnih in železniško - tarifarnih vprašanjih.

— **Uravnava mletja in drobljenja** za lastno potrebo podjetnikov kmetijskih obratov potrebnih množin žita. Izšel je ukaz kranjske deželne vlade, iz katerega posnemamo, da veljajo do nadaljnjega kot plačilo za mletje cene, določene s tukajšnjim ukazom z dne 23. septembra 1917. l. dež. zak. št. 44, in sicer za en metriski stot: za mletje pšenice, rži, ječmena, ajde, koruze, prosa, ovsu in mešanega žita 5 K; za izdelavo ješčenja 8 K; za izdelavo kaše 4 K 50 vin.; za drobljenje ovsu in koruze ter za mletje zadnjega žita za krmo 3 K. Za hrambo žita in mlinških izdelkov v mlinih se ne sme zahtevati posebno plačilo. — Semlevarje se vrši po predpisih, ki jih vsakokrat izda za posamezne vrste žita c. kr. urad za ljudsko prehrano, oziroma zavod za promet z žitom ob času vozne. — Do nadaljnjega se mora semliti iz 100 kg žita: pri pšenici, rži, ječmenu in koruzi najmanj 85 kg enotne moke in 12% kg otrobov; pri ajdi najmanj 60 kg moke in 10 kg otrobov in 25 kg luščine. Zapravitve se od 100 kg ne sme računati kot 12% odstotkov pri pšenici, rži, ječmenu in koruzi in 5 odstotkov pri ajdi.

— **Trte na Spod. Stajerskem** so pokazale do pred kratkim prav dobro. V zadnjih 14 dnevih pa je nastopila po več krajih vsled deževnega vremena peronospera. Vkljub temu, da so kmečke organizacije zahtevale od vlade žveplo ter kazale na nevarnost, ki preti vinogrej, ako se ne bo grozdje žveplovalo, ga niso dobili. Posledice so se že pokazale, peronospera se močno širi. Koliko škode bo nastalo vsled pomanjkanja žvepla, se še ne more danes ugotoviti, na vsak način pa bodo izgube velike.

— **Cement se uvaža v Avstrijo iz Nemčije.** Glasom poročila z Dunaja se v zadnjem času ravno toliko cementa uvaža iz Nemčije v Avstrijo, kakor se tukaj producira. Pred vojno smo ga še celo izvažali. Tudi sedaj bi ga lahko producirali, kolikor ga rabimo, a primanjkuje nam premog. Znano je, da trpijo vse industrije vsled pomanjkanja premoga. Nerazumljivo je, zakaj ne vlada dvigne produkcije premoga vsaj na višino, ki je bila pred vojno.

— **Novo ukrajinsko žito najprej za Nemčijo.** »Vossische Zeitung« poroča, da se je dosegel med Nemčijo in Avstrijo dogovor, po katerem med Nemčijo vzhodnoevropske pridelke prva, potem pa pride na vrsto Avstro - Ogrska.

— **Češko kopališče Poděbrady kot delničarska zadruga!** V dobi, ko je skrajna sila, da se zastavijo vse sile, da rešimo narodni imetek, so se odločili na Češkem znani krogi, da najprej češko kopališče Poděbrady, ki leži v neposredni bližini Praze, preide iz občinskih rok v last delniške zadruga, ki bo lažje nego občina oživila in obdržala do svetovnega slovesa. Ogrjenčeva kislina poděbradskih artemizičnih izvirkov izbornu zdravil način deluje in na poseben zdravilni način deluje na slabosti srca, tako da se Poděbrady zlasti v tem pogledu morejo meriti s svetovnim kopališčem Naheim. Izkratkava vse podjetje gre nasproti velikemu uspehu. Pretvoritev v delniško društvo oskrbuje Češka banka v Prazi, na čelu odbora za ustanovljenje stoji slavni kirurg vseučiliški profesor M. U. Dr. Rudolf Jedlička, znan iz krasnega praškega sanatorija v Podoli, dalje državni poslanec J. V. Hráský, profesor češke tehnike, ki je dolga leta deloval na slovaškem jugu ter predsednik češkega dež. sveta Adolf Prokucký. To delniško podjetje je za Poděbrady nad vse domoljubno, ker nam je tuji kapital hotel odvzeti to najbolj češko kopališče. Zato se je tudi pri nas nadejati velikega odziva, in javimo s tem, da je Češka banka že prišla z emisijo poděbradskih delnic, rok za podpisovanje pa traja do 7. septembra 1918. Izdane ga bo 5.000.000 K delniške glavnice, ki se pozneje povzga na 8.000.000 K. Skupaj se izda 12.500 delnic z imensko vrednostjo po 420 K; 2500 delnic si pridržijo poděbradska občina, preostanek pa se javno razpiše. Na vsako delnico je pri prigrizlu vplačati 220 K, ostanek 200 K pa v 14 dneh po izidu razglašja, ko je ustanoviteljem bilo izročeno končno državno dovoljenje za ustanovitev delničarske zadruga. — Priglasje sprejema Češka banka v Prazi.

Darila.

— **Zakladu za podporo žrtvam političnih persekcij** so darovali: g. Ana in dr. Janko Leskovec v Škofji Loki 10 K, zadnji v spomin štiriletnice lastne aratcije v Sv. Lenartu v Slov. gorah dne 8. avgusta 1914; g. Stanko Brinšek, Feldbach, 20 K; g. Kurnik Fortunat od Dev. Mar. v Polju in g. Andrej Jamšek, c. kr. sodni nadodoljiv v Ajdovščini po 10 K; zbirka »Slov. Narod.« 50 K; skupaj 100 K. — Iskrena hvala zavednim darovalcem in darovalcem: da bi našli obilo posnemačev! — Denarne prispevke na naslov: dr. Viktor Sušnik, Ljubljana, Dalmatinova ulica, oblašča po na tajništvo JDS, Narodni dom I.

Listnica uredništva.

— **Filatelisti.** Kolikor nam je znano, lahko naročite znamke brez ovire in ne obstoja nikake tozadevna prepoved.

— **Izdajatelj in odgovorni urednik:** Valentin Kopitar. Lastnik in tisk »Narodna tiskarna«.

Vesti iz primorskih dežel.

— **Državni deželni in občinski uradniki** v Gorici so imeli zborovanje, na katerem so se izrekli proti izvažanju gorjskih pridelkov, da se prepereči grozga lakota. Draginske doklade zahtevajo na mesec 600 K za osebo. Zborovanje se bo v kratkem nadaljevalo.

— **Poštni avtomobil med Ajdovščino** in Gorico je začel voziti. Mnogo prevoznik je bilo treba, da se je obnovila ta prepotrebna prometna zveza. Obljubljeno se še en voz, tako da bosta vozila na dan dva avtomobila gor in dol.

— **Vojna kuhinja v Gorici** se je otvorila v Rabatšču. Hrana stane na dan 5 K. Zjutraj kava, »globoč« ji pravijo stalni gostje, opoldne ovseni riž, ki ima še svoj priimek: klajster, za večerjo je pa polenta. Da se ta zabeli, gre skozi več potnih rok. V tem oziru se bi lahko zahtevala že večja higijena. Ko pa za zapusti človek obednico, se mora držati gladi, da ne pada, pri tem pa ne pomisli, da mu lahko pade zid na lačni želodec. Otvori se v najkrajšem času tudi kuhinja Rdečega križa na Telovadnem trgu.

— **Zetev slabo obeta na Goriskem.** Krompirja ne bo, ker bo sneden, še predno dozori. Če naši ljudje ne bi imeli sedaj krompirja, katerega kuhajo v bližini praznih svinjskih hlevov, da dobi vsakdanja jed vsaj nekaj zabole, bi se moralo število zrobočkov v vsaki občini vsaj pomnožiti. Nad krompirjo oziroma pod koruzo so se spravile poljske miši, nad žito pa vrabci. Toliko jih nobeden ne pomin. Če se opusti po zadnjih vesteh v časopisju jesensko pregledovanje, ker je bilo že pri zadnjem pregledovanju tako malo vsposobljenih, da je stal ves postran vojak državo par sto kron, kaj se misli ukreniti šele z revizijskimi komisijami, če ima stati vsak kilogram pšenice in koruze državo najmanj par sto kron? Komisije so dandanes precej drag spás. Da bi revizijska komisija pravdočeno polovila miši in odpodila vrabce, ni pričakovati, saj ni ne mišnica, ne strašilo.

— **Zopet so nesreče z ročnimi granatami na Goriskem** na dnevnem redu. Pred nedavnim časom je odstrelila patrona 11letnemu sinu mizarja Crnigoga orste na roki. V Klavniški ulici v Gorici je ubila ročna granata dečka. Posebno sedaj, ko se odstranjuje kamenje in se čistijo hiše, se ponavljajo taki slučaji. Človeka je kar groza, ko pomisli, koliko tega nevarnega materiala je posejaneza po naši deželi in da se čez deset mesecev po odhodu sovražnika še vedno nahaja človeško življenje v nevarnosti. V Anhojem je peljal kmet seno domov. Vol je stopil na ročno granato in zaklajal so morali na mestu oba vola. Kakš škoda za posameznika in za celo občino pri takem pomanjkanju živine! Ali še ne bo konec takih žrtev?

— **Žrtve zračnega napada v Poreču.** Tržaški listi poročajo, da so pripeljali v soboto v bolnišnico kmeta Stefana Legovi

A petek ali sobota se sprejme postrežnica.

Plača in hrana po dogovoru. Vprašati: **Emonska c. 8, I. nadst.** 4240

100 K dobi,

kdor priskrbi družini (4 osebe) 1—2 sobi s pripadki do 15. septembra. — Ponudbe na upravn. „Slov. Naroda.“ pod: „**Novo opravilo**“.

Podstrešno stanovanje

se odda za takoj starejšima zakonikima brez otrok in podnajemnikov. — Kje, pove upravništvo „Slov. Naroda.“

Kuharico

veščo tudi vseh drugih hišnih del sprejme **takoj v službo** mlad zakonik par. — Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda.“ 4257

Kupi se hiša z gostilno

na prometnem kraju v Ljubljani ali okolici. Pismene ponudbe na upravn. „Slov. Naroda“ pod B. K. 4233

Išče se STANOVANJE

ena do dve sobi za takoj ali do 1. novembra. Kdor mi ga preskrbi, dobi takoj 1000 kilogramov trboveljskega premoga. — Naslov pod „**premog**“ na upravn. Hsta.

Tesarje in mizarje

proti dobremu plačilu (za hrano in stanovanje skrbijo) sprejme **ANTON STEINER**, Ljubljana, Jorjanova ulica št. 11. 175

bencinov motor

Ponudbe pod „**J. G. 12**“ na upravn. „Slovenskega Naroda.“ 4246

Prazne zaboje

velike in majhne, prodaja po zmerni ceni **Konsumno društvo za Ljubljano in okolico**, skladišče v štiki, Kolodvorska ulica. 4231

SUHE GOBE (jurčke)

kakor tudi druge zaplembe ne podvržene deželni in gozdne pridelke (maline, jagode, med itd.) kupuje po najvišjih cenah. **M. RANT, Kranj.** 2693

Prazne vreče

vsake vrste in suhe gobe kupuje vedno in v vsaki množini ter plačuje po najvišjih dnevnih cenah trg. firma **J. Kušlan, Kranj, Gorenj.**

Preblavsko SLATINO

(Gajev vrelec) priporoča v večji množini ali posamezne zaboje **Franc Šitar, zaloga piva Göss, Ljubljana 7.** 9338

PRODAJALKA

slovenskega in nemškega jezika večja se sprejme **takoj. M. Bordaž**, trgovina s mešanim blagom in smot, Maribor. 4270

dobre citre

Ponudbe s ceno naj se pošljejo na upravništvo „Slovenskega Naroda“ pod „**Citre/4241**“.

Gospodična

veščta slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, **teli mesta v kakt pisarni.** — Naslov pove iz prijaznosti uprava lista. 4259

V službo se sprejme

14—16 letna deklica za lahka kuhinjska dela. 4234

Josip Mozetič, Elizabetna cesta št. 5/L, Ljubljana.

Mesto hišnega in pisarniškega

: oskrbnika :

se odda s 1. septembrom pri tiskarni Ign. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani. 4247

100 kron nagrade,

kdor preskrbi do 1. septembra stanovanje v Ljubljani, obstoječe iz treh ali štirih sob s pritliklinami mirni stranki brez otrok. — Ponudbe na upravništvo „Slovenskega Naroda“ pod „**M. B.**“

Trgovci,

zahtevajte takoj cenik neobhodno potrebnih živil pri **komisijem podjetju v Mariboru**, poštni predal 8. 4143

Sprejmeta se takoj

2 čevljarska pomočnika,

dobro izveščana v vseh čevljarskih delih, plača od 25 do 35 kron na teden s hrano in stanovanjem. — Nastop takoj. **Maks Pečnik**, čevljarski mojster, Srednje Gameljne nad Ljubljano.

Zamenja se MOKA za čedno

moško obleko

srednje velikosti. — Prosi se za pismene ponudbe na upravn. „Slov. Nar.“ pod „**Čedna obleka 4198**“.

Prodajalka

18 letna, **iščo službo v trgovini s mešanim blagom.** — Sedaj je še v službi, ter mora zapustiti dosedanje mesto vsled pomanjkanja dela. Naslov: **Josip Mozetič, Elizabetna c. št. 5/L, Ljubljana.** 4216

DAMSKA +

MESEČNA PREVEZA

zdravniško priporočena Varuje pred otičanjem, dobro vsehava, pije, komodna in praktična, varčuje perilo, se dobro pere ter ostane vedno mehka. Kompletna garnitura **K 8—12—20—**, na leta trpežna **K 28—30—**, najfinjša pa **K 44—** in **K 50—** Porto 95 vinarjev. V varstvo žensk izmišljen aparat **40—**, **48—** in **50—**. Pošiljatev diskretna. — Higijena. blaga trgovina **St. Potoky Dunaj, VI. Steingasse 15.** 1199

Acetilenski aparat :

še malo rabljen, za 60 luči, zraven 60 metrov cevi, potrebni gorilci in obročica, **se ceno prod.** Naslov v upravn. „Slov. Naroda.“ 4269

hišnice :

Naslov pove upravn. „Slov. Naroda.“ 4263

SUHE GOBE

in ogradno rdečo papirko dobavlja slovenska trdnica **Anton Z. Finžgar, Varaždin (Hrvaška).** 4140

Kupi se dober lovski pes (fermač)

ne nad dve leti star. — Ponudbe: **Iv. Štepančić, Renče pri Gorici.** 4249

Stanovanje

z dvema ali tremi sobami in pritliklinami v Ljubljani ali bližnji okolici se **iščo takoj.** — Pismene ponudbe na upravn. „Slov. N.“ pod „**S. K.**“ 4232

Kurjač

vešč tudi nekaj strojnega kovaštva, dobi službo **takoj v strojni tovarni Samsa & Co., Ljubljana, Metelkova ulica 4.** 4258

Izgubil se je na Golovcu bel pes

s črnimi lisami. Sliši na ime „**Keko**“ in ima pritržen rep in ušesa. Kdor ga najde, naj ga odda proti dobri nagradi ali za živila pri **g. Josihu**, gostilničarju v Rudniku. 4230

Več vagonov živega apna

ima naprodaj 4002

Valentin URBANČIČ, Ljubljana.

Francovo nabrežje št. 1. Oddajajo se samo celi vagoni.

Srbečica

brzalo, izpušča, grinto in druge kožne nadloge odpravi hitro in sigurno Paratol, domače mazilo. Ne umaže, je brez vonja, zato uporabno tudi čez dan. Veliki lonček **K 5—**, dvojnat **K 9—**. Dalje Paratol tresni prašek za varstvo občutljive kože. Skatljica **K 3—**. Oboje se dobi proti vposlatvi zneska od **Paratol-Werke, Apotheker Ulmer, v Budimpešti, VII-24, Rozsa utca 21.**

Iščem mlajšega koncipijenta

z legalno sodno prakso za **takojšnjo vstop**, ali vsaj s 1. septembrom t. l. Ponudbe z naznanilom plačilnih zahtevkov naj se vpošljejo neposredno na moj naslov. **Dr. Vladimir Žitek, advokat v Novem mestu.** — 4203

Za 10kg moke

ničlarice (nularice) dam 1 kg prave kave. Po dogovoru zamenjam tudi za drugo blago. 4147

Samuel Perojevič, poštni pristav

Trst, Lazzaretto 39.

Razglas.

Dne 26. t. m. od 9. ure dop. prodajalo se bo v **opekarni v Sred. Gameljni pri Ljubljani**: opeka, zidna, zarezana, strešni stoli, tračnice, vagončki, žice, orodje, elektromotor, opekarski stroji, jerjenje itd. — Kupci se vabijo.

Banka „SLAVIJA“ v Pragi sprejme

absolviranega srednješolca Slovenca v prakso :

Ponudbe je pošiljati **generalnemu zastopniku banke „SLAVIJE“ v Ljubljani**, kjer se izvedo natančnejši pogoji. 4268

Salonska oprava (mahagoni), okviri za podobne, plašč in orožni suknjič (Waffenrock) za art. častnika se prodaja

Dunajska cesta 31/II. nadstropje, levo. 4251

Jožef Poderžaj

trgovec

4271

Franja Poderžaj roj. Zupančič

unveč poročena. žrno

Ljubljana, dne 18. avgusta 1918.

Izvrstna zdrava naravna HRVATSKA VINA iz leta 1917.

rdeče okoli 9%, po **K 10—**, rumeno okoli 10%, po **K 11—** po litru, brez soda, franko Karlovec, ponuja dokler je še v zalogi

Filip Fröhlich, Karlovec.

Kupec ima poslati sode kakor tudi denar naprej, ali pa primerno kavcijo, ostanek na povzetje. Kupec more izjemoma dobiti tudi sod če ga povrne v roku 14 dni. 4266

Za kritje streh najboljša, odbrana STREŠNA OPEKA

navadna (Biberschwanz) in zarezana strešna (Strangfalz) lastnega izdelka se dobiva v **izvrstni kakovosti in vsaki količini pri : 3307**

FRÖHLICH & BICHLER,

tvornica glinastih izdelkov **KARLOVAC.**

Izvoz in odprava dovoljena z dolensko železnico.

Pomanjkanje črnila v steklenicah

bo vedno občutnejše radi pomanjkanja steklenic. Nudim Vam zato „**Efesin**“, črnilni ekstrakt v vseh barvah, kakor tudi ekstrakt za kopirno črnilo. — Za urade, trgovce itd. — Nikak vojni nadomestek. — Zajamčeno. **Prihranka 50%.**

Nudim nadalje „Biolina“.

Iz vsakega zavoja skuha lahko vsak do 10 l. izbornega piva. — Nadalje „**Spira**“, izborni nad. za žgalni špirit. Se ne raztopi ne v vlagi ne vročini. — Gori kot špirit. Pri boleznih, potovanjih itd. neobhodno potreben za hitro segretje pijače itd.

Proti naprej poslanim **10 K** pošljem kot vzorec prosto poštine: 5 zav. „**Biolina**“, 5 zav. „**Efesina**“ in vzorec „**Spira**“ in navodilo v slovenskem jeziku.

Vsa Jugoslavija že barva obleke z mojo barvo „**International**“. Dobi se razen že opisanih barv tudi rožnata (roza) barva. — Za naročila od 10.000 zav. naprej znaten popust.

Zahtevajte cenik drugih predmetov. Se priporoča s spoštovanjem 4225

Rudolf Čotič, Vrhnika.

100.000 i
Cena 3 K, 3 kartoni 7 K,
KEMENY, Košice (Kassa) Postfach 12/C/31 (Ogrsko).

Velezanimivi detektivski film
v
KINO CENTRAL
v
deželnem gledališču!
Danes v torek, jutri v sredo in v
četrtak ob 4, 6, 7, 9 zvečer:
Detektiv Harry Higgs
v napetoanimivi detektivski drami:
UMIRAJOČI BISERI.
Ni za mladino.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani
Dejtniška glavnica 10.000.000.- kron.
Stribarjeva ulica št. 2.
Reservni fond nad 2.000.000.- kron.
Poslovalnica c. kr. avstrijske državne razredne loterije.
Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.
Sprejema
vloge na knjižice in tekoči račun
proti ugodnemu obrestovanju.
Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, finan-
cirar erarične dobave in dovoljuje
APROVIZACIJSKE KREDITE.